

Sygn. akt VIII Gz 90/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Wołoszyk

Sędziowie : SSO Barbara Jamiołkowska

SSO Elżbieta Kala

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2013 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Zakładów (...) SA

przeciwko (...) sp. z o.o. G.

o zwolnienie mienia spod egzekucji

na skutek zażalenia pozwanej od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt. VIII GC 390/13

postanawia:

1. oddalić zażalenie;

2. zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Dnia 14 lutego 2013 r. powód Zakłady (...) SA wniósł - w oparciu o art. 841 k.p.c. - o zwolnienie spod egzekucji przez pozwanego (...) sp. z o.o. G. trzech kotłów centralnego ogrzewania, zajętych w sprawie egzekucyjnej KM 3817/12 prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Inowrocławiu P. S.. O dokonany zajęciu Komornik powiadomił powoda pismem otrzymanym 16 stycznia 2013 r. , przesyłając jednocześnie protokół zajęcia ruchomości. Powód pismem z dnia 31 stycznia 2013 r. wezwał pozwanego do dobrowolnego zwolnienia zajętych ruchomości i poinformowania o podjętych działaniach - pod rygorem wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego. Pozwany otrzymał to pismo 5 lutego 2013 r. a 6 lutego 2013 r. złożył wniosek do komornika o zwolnienie spod egzekucji , nie zawiadamiając jednak o tym powoda. Powód otrzymał stosowne postanowienie od komornika dnia 25 lutego 2013 r. i pismem z tego samego dnia cofnął pozew. Wobec cofnięcia pozwu , postanowieniem z dnia 19 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy umorzył postępowanie w sprawie, nie orzekając o kosztach procesu.

Dnia 29 marca 2013 r. pozwany złożył wniosek o uzupełnienie postanowienia z dnia 19 marca 2013 r. i przyznanie mu kosztów procesu. Zdaniem pozwanego , powód nie miał podstaw do wytoczenia powództwa, gdyż pozwany niezwłocznie po otrzymaniu od powoda w dniu 5 lutego 2013 r. wezwania do zwolnienia spod egzekucji, w dniu 6 lutego 2013 r. skierował do komornika wniosek zgodny z treścią żądania powoda. Pomimo to powód wniósł pozew, co zmusiło pozwanego do zlecenia przygotowania odpowiedzi na pozew pełnomocnikowi i poniesienia kosztów.

Powód wniósł o oddalenie wniosku pozwanego o przyznanie mu kosztów postępowania oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania - według norm przepisanych. Powód otrzymał bowiem zawiadomienie od komornika o zajęciu jego ruchomości a na wytoczenie powództwa egzekucyjnego miał 30 dni. Zanim powód wystąpił do Sądu z powództwem przeciwegzekucyjnym, zwrócił się do pozwanego z wnioskiem o dobrowolne zwolnienie spod egzekucji skazanych ruchomości. W piśmie tym wyraźnie zaznaczył, że prosi o informowanie go do dnia 11 lutego 2013 r. o zwolnieniu ruchomości spod egzekucji. Pozwany nie poinformował powoda o fakcie zwolnienia kotłów CO z zajęcia komorniczego - pomimo wyraźnej prośby powoda. Wobec tego, w związku z upływem 30 dniowego terminu do wytoczenia powództwa, powód w dniu 14 lutego 2013 r. skierował pozew do SR w Bydgoszczy. Powód niezwłocznie wysłał pismo cofające pozew po otrzymaniu postanowienia od komornika. W związku z powyższym, brak jest podstaw do przyznania pozwanemu kosztów tego postępowania.

W odpowiedzi na pismo powoda pozwany podtrzymał swój wniosek z dnia 28.03.2013 r. podnosząc ponadto, iż po otrzymaniu w dniu 05.02.2013 r. wezwania do zwolnienia spod egzekucji, zareagował w sposób natychmiastowy, składając do komornika prowadzącego postępowanie stosowne pismo już następnego dnia tj. 06.02.2013 r. Pozwany nie miał obowiązku informować powoda o dokonanej czynności, natomiast niewątpliwym obowiązkiem powoda przed wniesieniem powództwa było zwrócenie się do komornika o udzielenie informacji w tej kwestii, czego jednak powód nie uczynił.

W odpowiedzi na powyższe pismo powód wyjaśnił, że faktycznie z żadnego przepisu prawa nie wynikał obowiązek informowania powoda o dokonanej czynności. Prosił jednak o to powód w swoim piśmie z dnia 31 stycznia 2013 r. Całe postępowanie związane z wytoczeniem powództwa przeciwegzekucyjnego wynika z tego, że pozwany nie zastosował się do prośby powoda, wyraźnie wskazanej w owym piśmie. Za skutki tego powód konsekwencji ponosić nie może.

Postanowieniem z dnia 24 maja 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy uzupełnił postanowienie z 19 marca 2013 r. w ten sposób, że nie obciążył powoda kosztami procesu. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, iż na istotne dla rozstrzygnięcia o kosztach okoliczności, składają się złożenie w dniu 6 lutego 2013 r. przez pełnomocnika wierzyciela w sprawie egzekucyjnej (pozwanego) wniosku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Inowrocławiu o zwolnienie spod egzekucji kotłów grzewczych, skutkujące wydaniem przez tego Komornika postanowienia z dnia 14 lutego 2013 r. o zwolnieniu ich spod zajęcia (k. 78). Ponieważ pozew został oddany w urzędzie pocztowym w tej samej dacie (k. 30), wydaje się oczywiste, że jego złożenie było po zwolnieniu zbędne, zapewne jednak powód nie składał by pozwu w wypadku zawiadomienia go o skierowanym do Komornika wniosku. Zawiadomienia takiego domagał się zresztą powód od pozwanego w piśmie z dnia 31 stycznia 2013 r. (k. 79). W ocenie Sądu okoliczności te prowadziły do wniosku, iż pozwany przyczynił się do zbędnego wytoczenia powództwa i uznania, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek uzasadniający odstąpienie od obciążenia powoda kosztami procesu. Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 351 § 1 k.p.c. i art. 102 kpc orzekł jak wyżej.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pozwany, domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia i zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania wg norm przepisanych. Zdaniem pozwanego, powód pismem doręczonym pozwanemu dnia 5 lutego 2013 r. wezwał pozwanego do dobrowolnego zwolnienia zajętych ruchomości stanowiących własność powoda. Pozwany pismem z dnia 6 lutego 2013 r. wniósł do komornika o zwolnienie przedmiotowych kotłów spod egzekucji, co też Komornik uczynił. Powód, nie próbując nawet ustalić czy rzeczowe kotły w dalszym ciągu są zajęte, wystąpił do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z pozwem o zwolnienie spod egzekucji zajętych ruchomości w postaci kotłów grzewczych i cofnął go już po doręczeniu pozwanemu pozwu i wydaniu przez Sąd postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia powództwa. Powód, nim złożył pozew w niniejszej sprawie, mógł bez najmniejszych problemów telefonicznie zwrócić się do komornika z zapytaniem czy wpłynął wniosek o zwolnienie spod egzekucji. Powzięcie tej informacji pozwoliłoby mu na ustalenie, czy przysługuje mu jakiegokolwiek roszczenie i uchroniło przed zbędnym wszczynaniem postępowania.

Przy cofnięciu pozwu, w myśl art. 203 § 2 i § 3 kpc, na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, a jeżeli cofnięcie nastąpiło poza rozprawą, przewodniczący odwołuje wyznaczoną rozprawę i o cofnięciu zawiadamia pozwanego, który może w terminie dwutygodniowym złożyć sądowi wniosek o przyznanie kosztów. Z uwagi na to, że nie obciążenie

cofającego pozew kosztami postępowania jest wyjątkiem od zasady, iż to on ponosi te koszty, na nim spoczywa ciężar wykazania, że zachodzą wskazane wyżej, wyjątkowe, okoliczności uzasadniające nie obciążenie go kosztami (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2009 r., sygn. akt V CZ 58/09). Zdaniem strony pozwanej takie wyjątkowe okoliczności nie zaszły w niniejszej sprawie. Nie sposób się bowiem zgodzić z Sądem I instancji, iż pozwany przyczynił się do zbędnego wytoczenia powództwa.

W odpowiedzi na zażalenie, powód wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. Powód podtrzymał swoje stanowisko, wskazując że pozwany pomija cały czas kwestię prośby powoda zawartej w piśmie z 31 stycznia 2013 r. o zawiadomienie go czy pozwany złożył wniosek o zwolnienie spod egzekucji. To w interesie pozwanego było w takiej sytuacji powiadomienie powoda o podjętych krokach. Tak więc brak jest podstaw do przyznania pozwanemu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie należy stwierdzić, iż zgodnie z podstawą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 kpc, strona przegrywająca sprawę zwraca na żądanie przeciwnika koszty procesu. Rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w zaskarżonym postanowieniu z 24 maja 2013 r. oparte zaś było o art. 102 kpc. Jest to wyjątek od zasady z art. 98 kpc. Zgodnie z owym przepisem, Sąd może w wypadkach szczególnie uzasadnionych zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami w sytuacji, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu sprzeciwiają się względy słuszności.

Należy wskazać, że wymieniony przepis nie konkretyzuje pojęcia "wypadków szczególnie uzasadnionych", pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. orzeczenie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, niepubl.). Przyjmuje się, że zastosowanie przez Sąd art. 102 kpc powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego (postanowienie SN z dnia 14 stycznia 1974 r., sygn. akt II CZ 223/73, LEX nr 7379). Trzeba też zwrócić uwagę, iż przepis art. 102 kpc nie może być wykładany rozszerzająco, a jedynie w zależności od konkretnego przypadku.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie zachodziły okoliczności uzasadniające nieobciążanie powoda kosztami procesu. W szczególności stwierdzić należy że powód, pismem z 31 stycznia 2013 r., zwracał się do pozwanego z prośbą o poinformowanie go o zwolnieniu ruchomości spod egzekucji, gdyż w przeciwnym razie wytoczy powództwo przeciwegzekucyjne, na co miał zakreślony termin. Pozwany co prawda zareagował na powyższe pismo i skierował stosowny wniosek do komornika, jednakże o swojej decyzji nie poinformował powoda, mimo że był o to proszony. W takiej sytuacji powód mógł być przeświadczony, wobec braku informacji ze strony pozwanego, iż konieczne jest wytoczenie powództwa. Oczywiście pozwany nie był prośbą powoda związany, niemniej zachowanie to należy oceniać w kontekście zasad współzycia społecznego. Powód również nie miał obowiązku zwracać się do pozwanego z prośbą o zwolnienie ruchomości spod egzekucji a jednak to uczynił, złożył zaś pozew nie będąc poinformowany o wniosku pozwanego skierowanym do komornika. Po otrzymaniu postanowienia od komornika powód niezwłocznie cofnął pozew. Wytoczenie powództwa w takiej sytuacji należy uznać za uprawnione dochodzenie przez powoda swoich praw. Sprzeczne z wyrażoną w art. 102 kpc zasadą słuszności byłoby w takiej sytuacji obciążanie powoda kosztami postępowania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono zgodnie z § 6 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez

Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U z 2013 r. , poz. 490).